

Magdalena Żmijowska

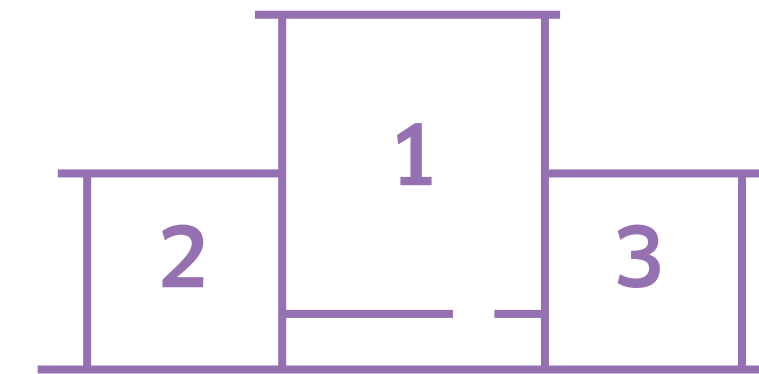
Jak pąk w bajce

Artystka wspomina, rozmyśla i rozpamiętuje. Przypomina sobie dzieciństwo na wsi, tęskni za lasem, za naturą. Potrafi to oddać w szkicach, tworzy rysunki o tym, co dla niej ważne. Może to jest klucz do opowieści o naszych pragnieniach? Ludwig Wittgenstein powiedziałby, że tego, co jest ważne dla człowieka, nie można wyrazić za pomocą języka. Nie ma słów, zdań, które mogłyby to opisać.

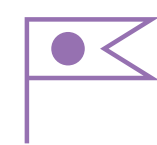
Jeśli zamiast słów użyjemy rysunku, to może będziemy w stanie opowiedzieć o tym, co jest dla nas ważne?

Narysuj, co jest dla Ciebie ważne. Co stoi na pierwszym, drugim i trzecim miejscu?

Karolina Grzywnowicz

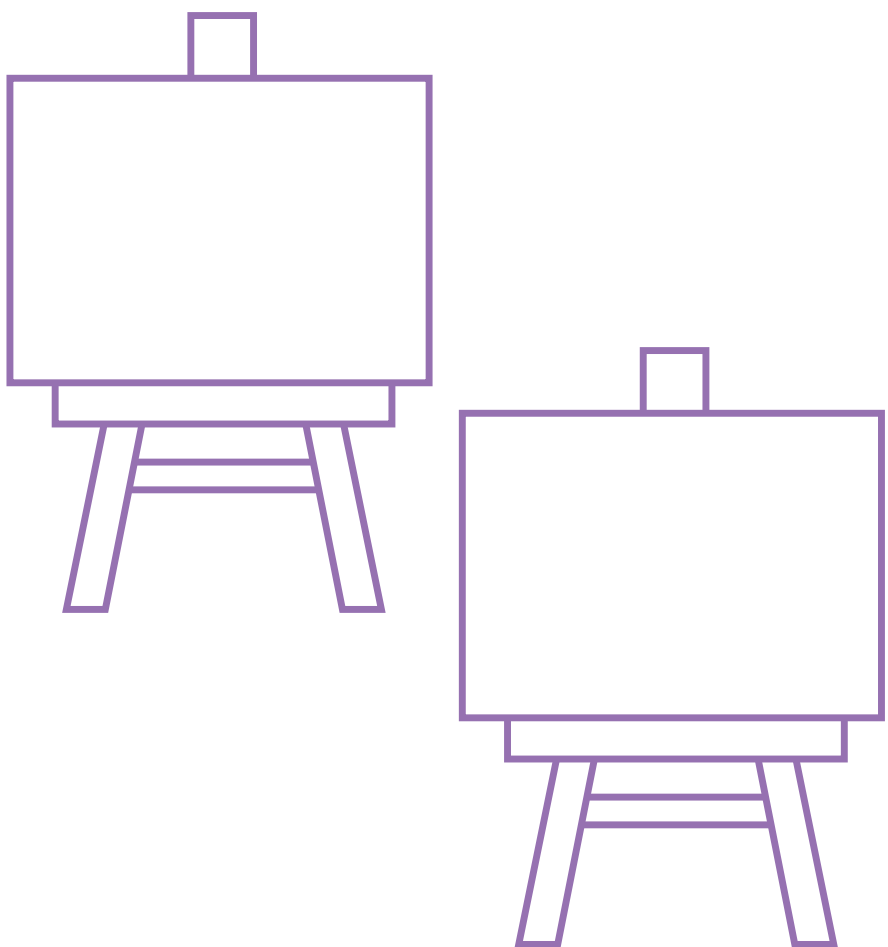
Flagi słabego oporu

Artystka tworzy unikatowe flagi, projektuje je starannie, nadaje im kolory i kształty. Filozofowie na pewno podziwiałiby ich piękno i rozważali je w ramach ESTETYKI. Flagi artystki to jednak nie tylko piękne przedmioty. Niosą ze sobą znaczenia. Zapytacie jakie? Przypominają ludziom o wartościach, ponieważ każda flaga o nich mówi: o bohaterstwie, o życiu z innymi, o walce o równe prawa dla wszystkich. Filozof refleksję nad wartościami prowadziłby w ramach ETYKI. Dla Ludwiga Wittgensteina sąd estetyczny (na przykład powiedzenie, że coś jest ładne) oraz sąd etyczny (stwierdzenie, że coś jest dobre) były bardzo skomplikowane. Dlaczego? Uważał, że człowiek, mając do dyspozycji tylko słowa (na przykład ładne, dobre, brzydkie), nie może odkryć całej prawdy o DOBRU i PIĘKNIE.

Artystka na wystawie nie używa słów, ale kolorów i kształtów. Może Ty również spróbujesz przedstawić coś w taki sposób, kiedy „zabraknie” Ci słów?

Spróbuj przedstawić za pomocą kolorów i kształtów DOBRO i PIĘKNO.

Bartek Buczek

Łuk

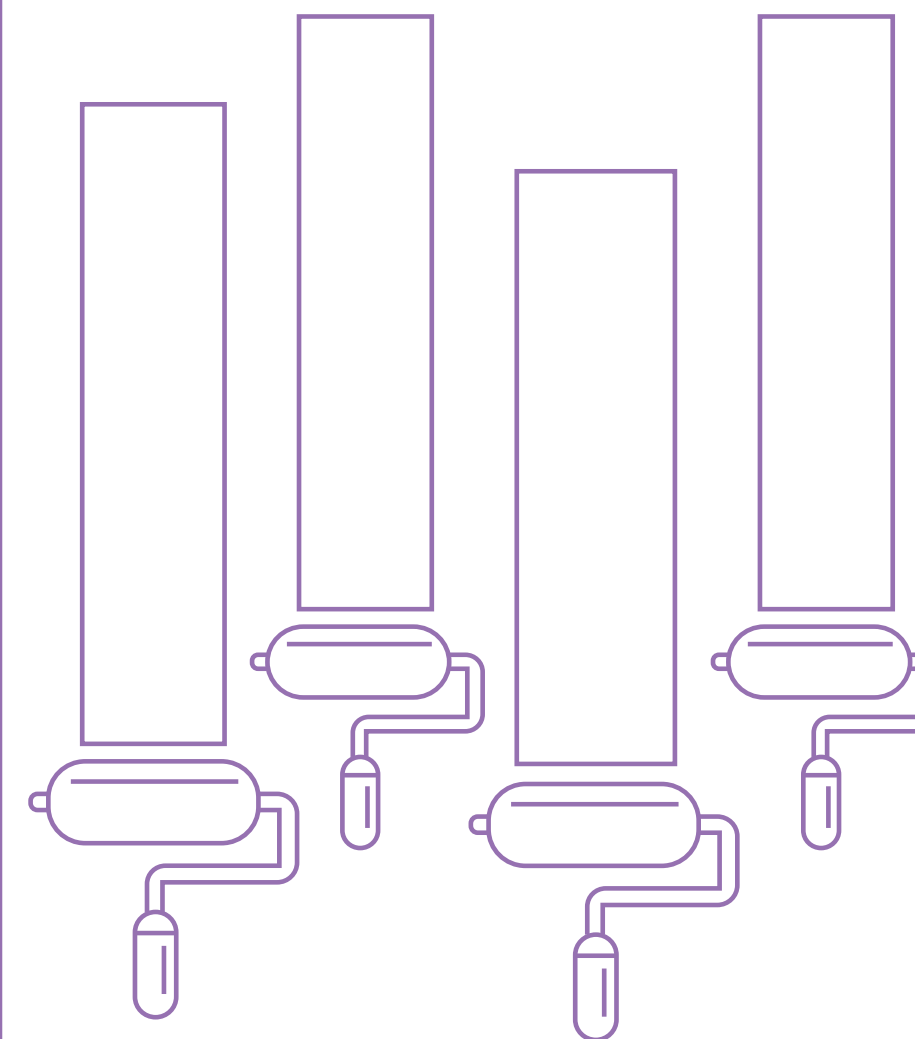

Ktoś powie, że na obrazie widać jedynie czern i biel. Tylko tyle? Pewnie znajdą się tacy, którzy zobaczą wiele odcieni szarości, a w tych szarościach być może jeszcze inne barwy.

Dla Wittgensteina nic nie było oczywiste, nawet kolory, którym poświęcił wiele analiz filozoficznych. Dlaczego biel nie jest przezroczysta, a czerwień jest ciemniejsza niż żółć, pomimo że nie jest od niej „czarniejsza”? Te ciekawostki były dla Wittgensteina pretekstem do rozważań nad czymś, co nazwał „językiem barw”.

To bardzo trudne zagadnienie, bo czy barwy mają swój język? Co to może oznaczać? Jakie kolory Ty widzisz, patrząc na obraz?

Wybierz kilka kolorów i wypisz jak najwięcej skojarzeń z nimi związanych.

Natalia Bażowska

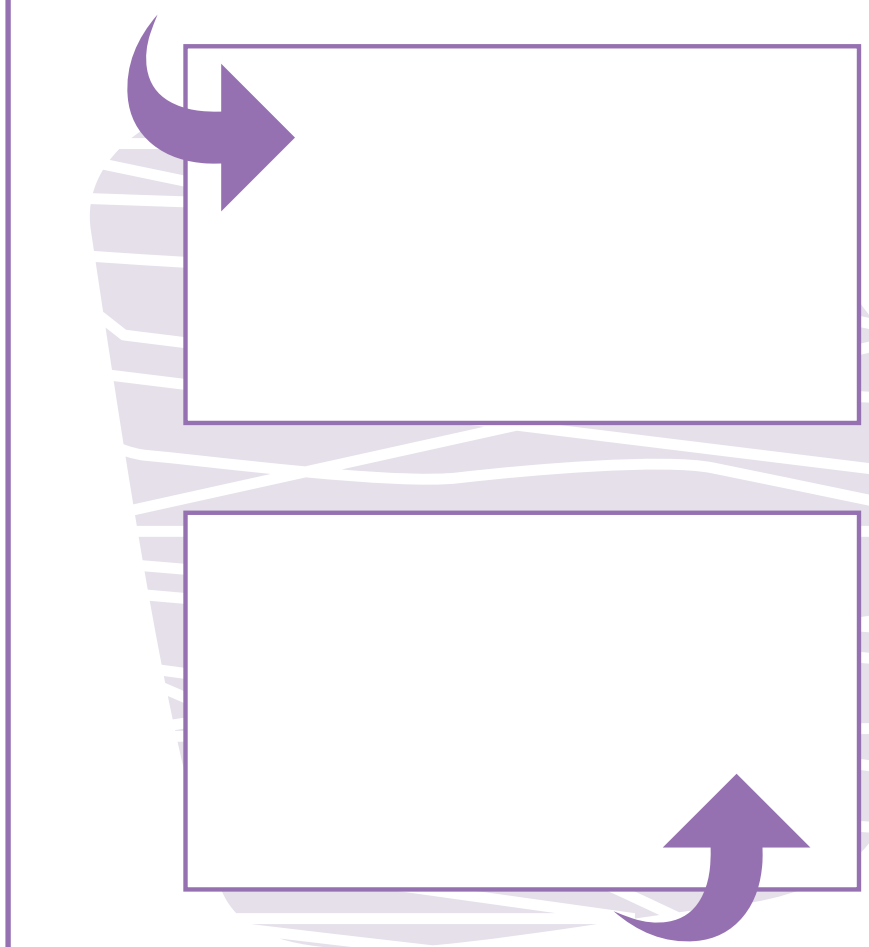
Pąk

Wyobraźmy sobie, że każdy człowiek ma żuka w pudełku. Każdy go ma, ale nikt nie może zajrzeć do cudzego pudełka. Wierzmy, że żuk w pudełku drugiej osoby jest taki sam jak nasz żuk, że to, co mamy w pudełku, jest identycznym owadem z tymi, które mają inni posiadacze pudełek. Tej historii użył Wittgenstein, żeby pokazać nam, jak trudno jest ludziom opowiedzieć o osobistych przeżyciach. Nie jest łatwo mówić o żuku, którego widzimy, ale którego nikt nie może zobaczyć. Umawiamy się na pewne określenia – jak szaroniebieski – ale nie wiemy, czy żuk w pudełku drugiej osoby jest bardziej szary czy bardziej niebieski niż nasz. To problem komunikacyjny. Używamy języka, ale nie może on w pełni określić naszych przeżyć.

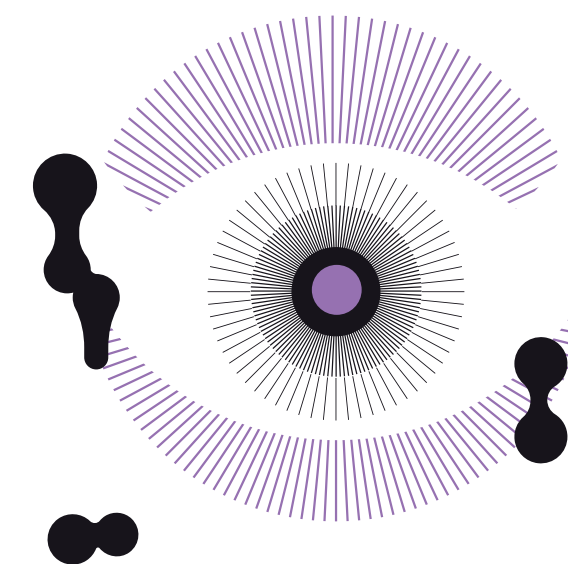
Zobacz – artystka wykonała obiekt, który jest podobny do rośliny albo do morskiego stwora. Każdy z nas widzi go inaczej, jednym przypomina owada, innym kwiat. Każdy z nas ma go w „swoim pudełku”, może go określić za pomocą słów (duży, ciemny itp.), ale nie zrozumie, w jaki sposób ten dziwny obiekt widzą inni. Oznacza to, że nie możemy wiedzieć, co ktoś ma w swoim pudełku.

Zabawa dla dwóch osób. Każda ma dwie kartki. Na jednej opisuje wymyślonego przez siebie potwora, a na drugiej rysuje go, nie pokazując swojego rysunku. Następnie przekazuje kartkę z opisem drugiej osobie, która na tej podstawie odtwarza wymyślonego potwora. Finalnie porównujemy rysunki. Jakie wnioski możemy wyciągnąć z tej zabawy?

Organizator: Stowarzyszenie „Z Siedzibą w Warszawie”
Partner główny: Państwowe Muzeum Etnograficzne w Warszawie

Organizatorem Państwowego Muzeum Etnograficznego w Warszawie jest Samorząd Województwa Mazowieckiego

Projekt współfinansuje m.st. Warszawa
Dofinansowano również ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Eureka, czyli odkrywam!

Wystawa o filozofii i sztuce dla dzieci
w wieku od 4 do 104 lat

19.09.2020 – 30.04.2021

Wystawa kierowana jest zarówno do dzieci, młodzieży, jak i dorosłych. Prace sześciu współczesnych artystów, stworzone na potrzeby tej wystawy, poddane zostaną komentarzowi bliskiemu myśli Arystotelesa, Kartezjusza, Johna Locke'a i Ludwiga Wittgensteina oraz nieskończonej ilości interpretacji widzów. Ekspozycja zachęci Was do interakcji, działania, przemyśleń. Będzie pretekstem do lepszego poznania filozofii, sztuki i przede wszystkim – samych siebie.

Jesteśmy świadomi związków filozofii ze sztuką, dlatego stworzyliśmy wystawę, która w sposób kompleksowy łączy te dwie narracje. Pokazujemy, że umiejętność zadawania pytań jest ważną kompetencją, którą warto rozwijać na każdym etapie swojego życia.

Więcej: www.ethnomuseum.pl

Krzysztof Maniak
Karmniki

Świat istnieje. Co to dla Ciebie znaczy? Wypisz trzy rzeczy, które są dowodem na jego istnienie.

Zdarza się, że filozof mówi coś bardzo prostego i oczywistego. Również Wittgenstein, pełen wątpliwości i zadumy nad światem, w końcu powiedział: „Wiem, że ten świat istnieje. Że umieszczony jestem w nim, niczym moje oko w jego polu widzenia”. Świat istnieje, obserwuję go, jestem w nim. Ptaki i las istnieją, tak jak ja istnieję i jak istnieje świat. Nawet jeśli bardzo głośno mówimy o jego sensie, jedno jest pewne – świat istnieje.

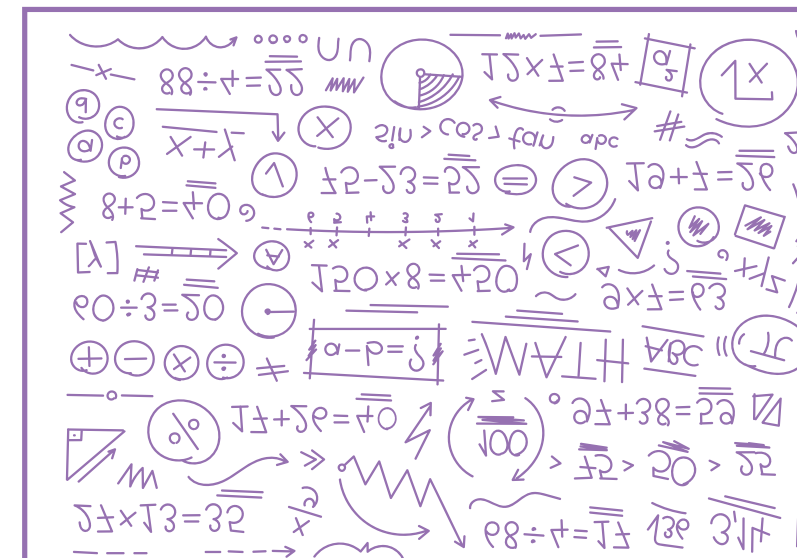
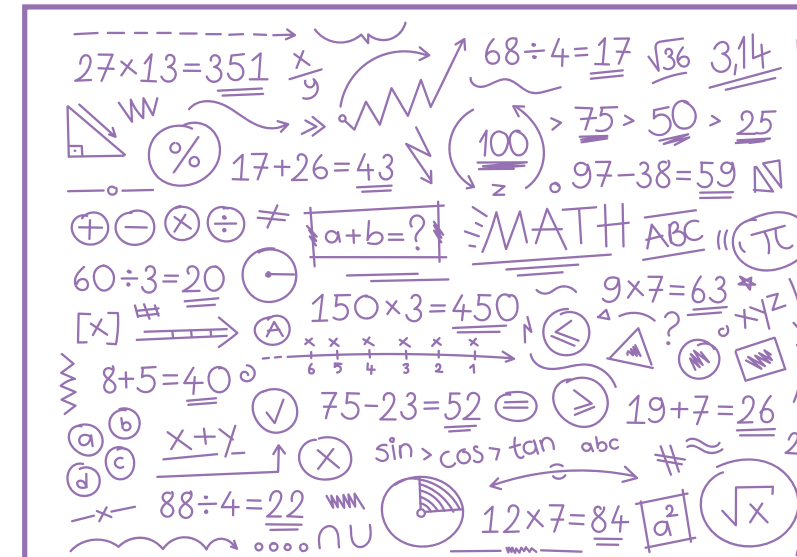
Justyna Mędrała
Wszyscy jesteśmy z wody

Mamy język, którym opisujemy rzeczywistość. Nazywamy po imieniu coś, co istnieje, opowiadamy o tym, co widzimy. Filozof Ludwig Wittgenstein uważał, że wyrazy, słowa i zdania nie są w stanie opisać świata, ponieważ jest on zbyt skomplikowany. Może nam się wydawać, że język ma obrazować świat, być jak lustro, ale filozof powiedziałby, że jest ono bardzo niedoskonałe.

W pracy artystki widzimy lustro, w którym odbija się woda i poruszane przez nas kulki. Spróbuj porównać pojemniki z wodą i ich odbicie do świata i słów, którymi ten świat opisujemy.

Skomplikowane matematyczne wzory i ich lustrzane odbicie. Znajdź różnice w tych obrazkach.

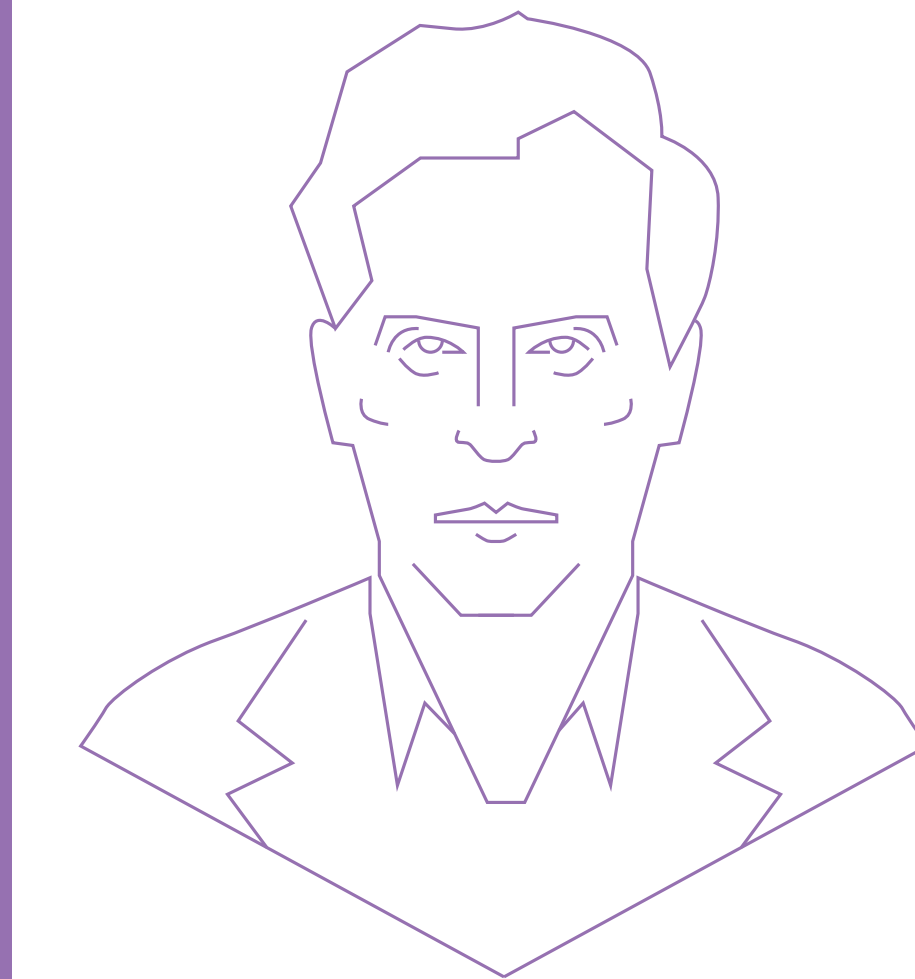
Ludwig Wittgenstein

ur. 1889, zm. 1951

Ludwig Wittgenstein urodził się w 1889 roku w Austrii, w bardzo bogatej i wielodzietnej rodzinie*. Uczył się w najlepszych ówczesnych szkołach. Interesował się naukami ścisłymi oraz mechaniką maszyn. Przed wybuchem I wojny światowej rozdał wielką, odziedziczoną po ojcu fortunę. Wspierał finansowo pisarzy i poetów, sam nie dbając zanadto o swoje prace i swój los. W czasie I wojny światowej był żołnierzem i służył w oddziale stacjonującym w Krakowie. Po wojnie pracował w różnych miejscach, na przykład jako nauczyciel i ogrodnik, jednocześnie zajmując się filozofią. W końcu trafił na Uniwersytet Cambridge, gdzie pracował jako naukowiec i nauczyciel. W swoich poszukiwaniach filozoficznych zajmował się tym, w jaki sposób możemy za pomocą języka opisać rzeczywistość (i czy w ogóle możemy to zrobić) oraz logiką**.

* Miał siedmioro rodzeństwa.

** Logika to nauka zajmująca się sposobami precyzyjnego formułowania myśli oraz zasadami poprawnego rozumowania.

Ludwig Wittgenstein